

# Nebezpečí infekce



Zpracoval: Ondráček Zdeněk

2008

# Nebezpečí infekce

**Infekce** je proces, při kterém se choroboplodné mikroorganismy (bakterie, viry, paraziti) dostávají do styku s hostitelským makroorganismem a vyvolávají jeho onemocnění.



# Nebezpečí infekce

## **Infekce se dělí na:**

- a) alimentární infekce - pocházející z potravy,**
- b) vzdušné nákazy bakteriálního a virového původu,**
- c) antroponózy - choroby přenosné ze zvířat,**
- d) infekce přenesené do živé tkáně a krevního oběhu.**

# Nebezpečí infekce

## Základní schéma šíření infekce:

- a) zdroj původce infekce,
- b) cesta přenosu (přímá, nepřímá - zprostředkovaná),
- c) vnímavý organismus.

# Nebezpečí infekce

**Reakce organismu člověka na zdroj infekce závisí na:**

- vnitřních a vnějších faktorech organismu,
- přítomnosti přirozených a naočkovaných protilátek
- dávce infekce s její schopnosti vyvolat onemocnění.

# Nebezpečí infekce

**K alimentární infekci pocházející z potravy může dojít především u dlouhotrvajících zásahů:**

- dochází zde ke shromáždění většího počtu osob,
- nejsou dodržovány základní hygienické zásady,
- je zajišťováno náhradní a provizorní stravování,
- dovoz pitné vody.



# Nebezpečí infekce

**Do skupiny alimentárních infekcí patří zejména:**

- salmonelózy,
- bacilární úplavice,
- hepatitida A,
- břišní tyfus,
- paratyfus,
- otrava potravinami - např. botulismus,
  - stafylokoková enterotoxikóza.

# Nebezpečí infekce

## Vzdušné infekce se mohou šířit:

- 1) v různé časové posloupnosti při větším soustředění osob,
- 2) rozvířením prachových částic - zejména při přemístování stébelnatých materiálů, v nichž se předtím vyskytovali drobní hlodavci,
- 3) u dlouhotrvajících požárů skladů stébelnatých materiálů, kde se provádí ruční vyskladnění.



# Nebezpečí infekce

Mezi vzdušné infekce patří zejména:

- chřipka,
- stafylokoková, streptokoková, meningoková  
či pneumokoková onemocnění,
- mononukleóza,
- tularemie – *od zvířat*
- sněť slezinná.

# Nebezpečí infekce

## Antroponózy

- choroby přenosné ze zvířat na lidi,
- mohou danou osobu infikovat přímým kontaktem s nakaženým zvířetem.

K této infekci může dojít:

- při evakuaci zvířat,
- při povodních,
- dopravních nehodách,
- lesních požárech

# Nebezpečí infekce

Mezi choroby přenesené od zvířat patří:

- vzteklina,
- leptospiróza,
- tularemie,
- brucelóza,
- toxoplazmóza,
- klíšťovou encefalitida.

# Nebezpečí infekce

## **Přenesení infekce do živé tkáně nebo krevního oběhu**

- spočívá v intenzivním přímém kontaktu s infikovanou krví u řezných a bodných poranění zasahujících hasičů
- přenos těchto infekcí předpokládá poranění hasiče
  - hloubková zranění, krvácení,
- k přenosu infekce může dojít u všech zásahů, kde dojde k poranění, které není ošetřeno.

# Nebezpečí infekce

**Do této skupiny lze zařadit:**

- tetanus,
- hepatitidu B
- AIDS (HIV).

Infekce virem HIV předpokládá intenzivní přímý kontakt s infikovanou krví zachránce a zachraňovaného.

K přenosu HIV může dojít obzvláště u dopravní nehody a jiné havárie, kde při zranění hasiče může dojít ke styku s krví zachraňovaného.

# Nebezpečí infekce

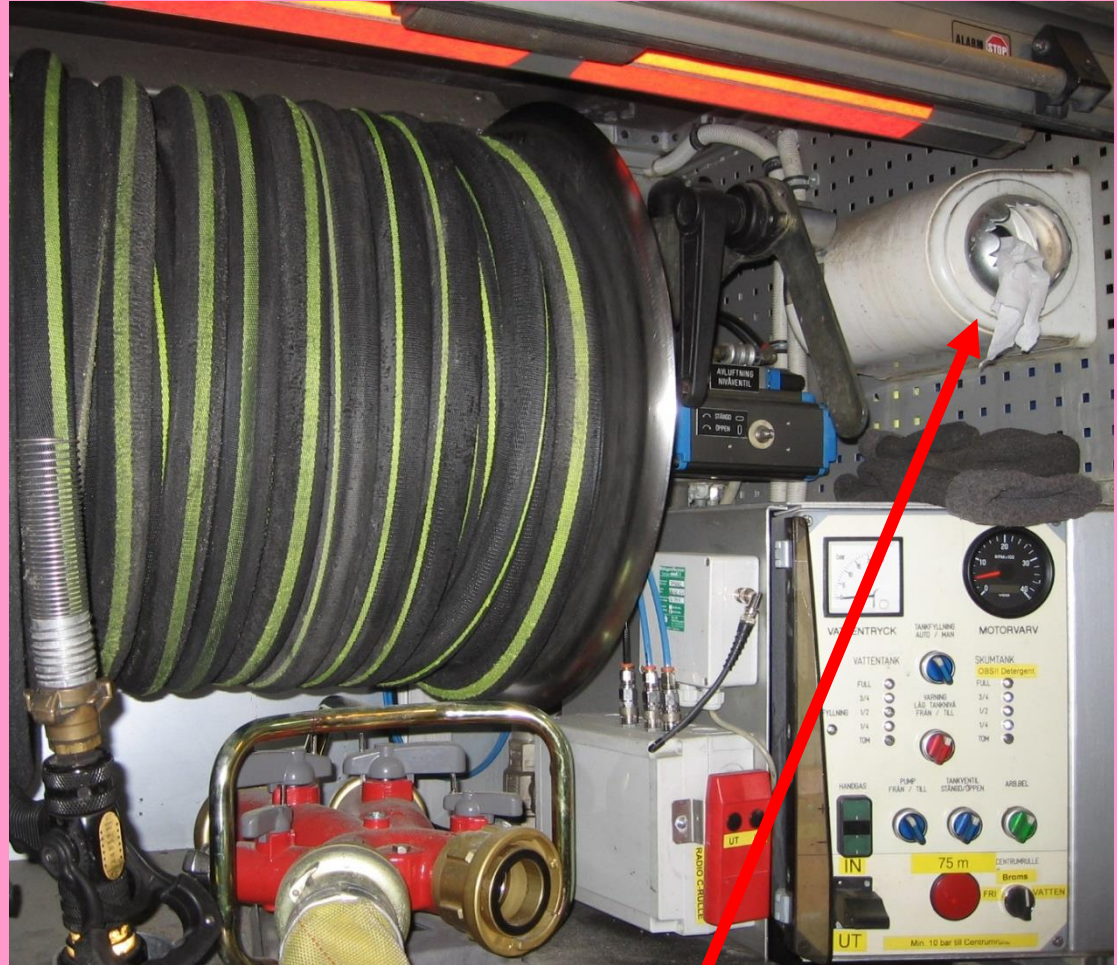
Ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím infekce spočívá v následujících zásadách:

- a) je nutné vyhodnocovat rizika a používat ochranné prostředky odpovídající úrovni tohoto rizika,
- b) dodržovat základní hygienická pravidla, zásady dekontaminace a desinfekce,
- c) zajistit nezávadnost potravin a pitné vody,

# Nebezpečí infekce



**mýdlo**



**papírové ručníky**

# Nebezpečí infekce

Ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím infekce spočívá v následujících zásadách:

- d) umožnit vytvoření základních hygienických podmínek na místě zásahu při výdeji stravy nebo nápojů
- zvolit vhodné místo,
  - připravit prostředky pro základní osobní hygienu,
  - odložení kontaminovaných oděvů mimo místo stravování,





# Nebezpečí infekce

Ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím infekce spočívá v následujících zásadách:

- e) doporučuje se preventivní očkování proti tetanu, hepatitidě B a klíšťové encefalitidě,
- f) po zásazích v přírodním prostředí **provádět kontrolu těla proti klíšťatům,**
- g) případná poranění co nejrychleji ošetřit vhodným desinfekčním a obvazovým materiálem,

# Nebezpečí infekce

Ochrana životů a zdraví hasičů před nebezpečím infekce spočívá v následujících zásadách:

- h) při napadení člověka zvířetem zajistit toto zvíře k dalšímu veterinárnímu vyšetření;  
- **napadení člověka zvířetem je důvodem k utracení zvířete<sup>1)</sup>,**
- i) **řádně zadokumentovat** veškerá zranění a případná podezření z infekce,
- j) dekontaminovat použité věcné prostředky, případně zajistit jejich bezpečnou likvidaci

*1) § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání.*

# Nebezpečí infekce

## Ochranné prostředky a další zařízení:

- a) ochranné prostředky hasiče,
- b) proti vzdušným infekcím používat izolační dýchací přístroje,
- c) masky bez řádné desinfekce nepoužívat u více osob,
- d) při záchraně osob u dopravních nehod používat navíc **pod pracovními ochrannými rukavicemi latexové nebo vinylové rukavice,**
- e) zdravotnický materiál na ošetření poranění a správné poskytnutí první pomoci.



# Nebezpečí infekce

Použitá literatura:

Bojový řád jednotek požární ochrany – *MV GŘ HZS*

**Metodický list č. 2/N ze dne 29. října 2001**